Fil-Prim’Awla tal-Qorti Ċivili.

Onor.Miriam Hayman

Imhallef

Rikors Nru 1091/20MH

Fl-ismijiet:

Il-Malta Association of Professional Engineers (MAPE)

Vs

Il-Bord tal-Professjoni tal-Inginerija, L-Av Dr Noel Camilleri qua Chairperson tal-Bord tal-Professjoni tal-Inginerija, Ing. Brian Micallef, ing. Samuel Bonanno, Ing. Fabio Stivala, Dr Ing. Simon Fabri, Ing. Robert Schembri, Ing Keith Chetcuti

Illum 8 ta, Novembru, 2021.

Il-Qorti,

Rat ir-rikors datat 18 ta’ Frar, 2021[1] fejn ir-rikorrenti Dr.Inġ.Daniel Micallef (108486M) u Inġ. Malcolm Zammit (31192M) f’isem u in rappresentanza taċ-Chamber of Engineers talbu li jintervjenu fil-kawza ai termini ta’ l-artikolu 960 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta’ Malta u dan in vista tal-fatt li bħala rappresentanti tal-Kamra ta’ l-Inġiniera kienu nvoluti b’mod dirett fl-emendi u propos bdil bażi tal-vertenza n eżami ukoll minħabba l-impatt li huma għandhom fuq il-professjoni tal l-inġinera ai termini tal-Kap 321 tal-Liġijiet ta’ Malta.

[1] Folio 145

Rat ir-risposta ta' l-intimati Bord tal-Professjoni ta' l-Inġiniera et.[2] fejn espona li minħabba l-parteċipazzjoni attiva fl-emmendi għall-Att dwar il-Professjoni tal-Inġiniera tar-rikorrenti, allura hu meqjus li għandu interess dirett fil-proċeduri odjerni konsegwentement irrimettew ruħħom għad-deċizzjoni tal-Qorti.

Mhux hekk kienet ir-risposta tal-Union attriċi għat-talba ta' intervent *in statu et terminis*[3] dan fuq il-premess kontrarju lli ir-rikorrenti Kamra tal-Inġiniera ma kellhiex dak l-interess ġuridiku meħtieg biex tintervjeni kif minnha mitlub. Skont l-attriċi MAPE dan in-nuqqas huwa rifless fil-fatt li nonostante lil konvenuti kkonsultaw ruħhom biss mar-rikorrenti odjerni fuq l-emmendi suggett ta' din il-kontroversja, l-istess rikorrenti Kamra ta' l-Inġiniera ma hiex influenzata u ma tistax tkun bil-mertu ta' din il-kawza. Iżid anżi l-attriċi li l-istess Kamra ta' L-Inġiniera kienet tat il-barka lil konvenuti biex jipproċedu f'għemilhom

bi ksur ta' l-Att XXV tal-2020, donnha kompliċi magħha f'dan ir-rigward.

Ikkonsidrat.

Huwa ben miżmum illi l-istitut ta' l-intervenut fil-kawza jiddiferixxi minn dak tal-kjamat in kawza in kwantu l-intervenut koatt, dak ta' l-aħħar, huwa konvenut propju tant li jista jiġi anke kkundanat għax-xilja mressqa.

Fil-kawża **Alex Azzopardi vs Anna Ellul et** (PA 29/10/2010) il-Qorti għamlet riassunt ta' dawn il-prinċipji li jirregolaw il-materja u qalet hekk:

'Għalhekk, in suċċint, il-pożizzjoni ta' l-intervenut fil-kawża a distinzjoni tal-kjamat in kawża, la huwa attur u anqas konvenut. Hu la jista' jitlob għall-ħlas ta' l-ispejjeż tiegħu u anqas jista' jiġi ikkundannat għall-ispejjeż. L-intervenut ma jistax jiġi ikkundannat jew illiberat, fis-sens li sentenza ma tista' qatt tiġi esegwita mill-intervenut filkawża u viċe versa u normalment ma tistax sentenza tiġi esegwita kontra tiegħu. L-intervenut hu ikkonsidrat li mhux parti fil-kawża. L-intervenut fil-kawża għandu jkollu interess ġuridiku u mhux sempliċiment interess fl-eżitu. Hu jista' jitlob li jintervjeni, u għandu jiġi ammess li hekk

[2] Folio 245

[3] Folio 248

jintervjeni, biex jipproteġi l interessi tiegħu f'dik il-kawża partikolari u mhux f'kawża jew kawżi oħra li talvolta jistgħu jiġu intavolati. Hu m'għandux id-dritt li jippreżenta eċċezzjonijiet ġja deċiżi. Filwaqt li fl-artikolu 962 tal-Kap. 12 dwar il-kjamat in kawża jingħad li din għandha tiġi notifikata bir-rikors u titqies bħala kull konvenut ieħor u li bħala tali għandha jedd tippreżenta kull skrittura, li tagħti kull eċċezzjoni, u li tinqeda b'kull benefiċċju ieħor li l-liġi tagħti lill-konvenut u tista' tiġi meħlusa jew ikkundannata daqs li kieku mill-ewwel il-kawża kienet proposta kontra tagħha, dan il-kliem ma jinstabx fl-artikolu 960 li jitkellem dwar lintervenut fil-kawża. L-intervenut ma jsirx leġittimu kontradittur – u dan a differenza tal-kjamat li huwa b'liġi espressa kunsidrat konvenut fil-kawża. Il-Qorti għandha l-obbligu li tikkonsidra s-sottomissjonijiet ta' l-intervenut fil-kawża u għalhekk tiddeċiedi l-punti li huwa jissolleva. L-intervenut jista' jippreżenta skritturi fil-kawża u jieħu parti attiva fid-diskussjoni.'

"*Fid-dawl ta' dawn il-prinċipji l-Qorti tqis illi għandha tintrabat magħhom biex tirregola dak li jista' u ma jistax jagħmel l intervenut.*

"*Bla dubju l-intervenuti għandhom interess ġuridiku dirett u soġġettiv f'dawn il-proċeduri billi d-deċiżjoni ser taffettwa Konformament mas-sistema proċedurali tagħna skond l-Artikolu 960 tal-Kapitolu 12 jidher illi kondizzjoni neċessarja biex terz jiddaħħal fil-każ hi dik li dan hu titolari ta' dritt soġġettiv li huwa jrid isostni jew jiddefendi. Minn din il-kondizzjoni jikkonsegwi illi jekk jinstab li d-domanda tiegħu biex jintervjeni għandha konnessjoni jew kollegament ma' dik tal-partijiet l-oħra fuq l-istess oġġett sostanzjali tal-kawża, dan jiġġustifika dak li mill-prattiċi huwa denot bħala "simultaneus processus"';*

"*Bħala terz interessat ammess fil-proċeduri hu jista' anke*
*"sostenendo la ragione sia dell' attore, sia del convenuto, ed altre volte pure i propri diritti in confronto sia dell' uno che dell' altro, provocare una decisione entro i limiti dell' azione intentata" (***Kollez. Vol. XVI P I p 117***). Huwa veru illi skond il-vot tal-liġi (Artikolu 960) l-intervenut fil-kawża ma jissospendix il-proċediment. B'danakollu, kif issokta jiġi enunċjat, "dan ma jfisserx illi fl-attijiet ulterjuri li jkunu għadhom iridu jsiru għall istruzzjoni tal-kawża, l-intervenut ma jistax japprofitta ruħu mill mezzi kollha li tagħtih il-liġi biex iġib 'il quddiem ir-raġunijiet tiegħu" (***Kollez. Vol. XXXII P I p 477***). Minn dan jitnissel illi ladarba akkolta t-talba tiegħu biex jiddaħħal fil-kawża, huwa kellu d-dritt li jipparteċipa fl-inċidenti kollha tagħha u li, sa dak ilmument, kienu għadhom mhux deċiżi. Dan hu seta' jagħmlu anke billi jressaq l-eċċezzjonijiet proprji u jqajjem diskussjoni dwarhom. Ara "***Joseph Galea -vs- Alfred Cardona***", Appell Kummerċjali, 28 ta' Lulju 1987 u l-każistika f' din kompendjata;*

"*Pero qua intervenuti huma qed l proprjeta' li tagħha huma proprjetarji. Kif intqal fis-sentenza* **Testaferrata Bonici et vs Micallef et**, *(App Inf 10/01/2007):*

'

jiddaħħlu fil-kawża fl-istat u fażi li fih tkun tinsab il-kawża llum. Jidher mill-verbali tal-Qorti illi l-provi huma magħluqa, ġia' sar rapport peritali u għadda l-fażi tal eskussjoni tiegħu. Il-Qorti mhix tinnega lill-intervenuti jagħmlu sottomissjonijiet fuq il-provi u atti miġbura pero' dak li qed jitolbu l-intervenuti imur oltre dan. Huma qed jitolbu li jagħmlu eċċezzjonijiet ulterjuri għat-talba prinċipali, f'dan l-istadju inoltrat tal-proċeduri.

"*Hi l-fehma tal-Qorti illi tali eċċezzjonijiet skond il-liġi jistgħu isiru jekk dawn huma perentorji u li jistgħu isiru f'kull fażi tal proċediment altrimenti ebda eċċezzjoni oħra oltre dawk li ngħataw tal-kawza ma tista' tingħata jekk ma jkunx hemm il-permess tal-Qorti. F'dan il-każ il-provi jinsabu magħluqa u l-intervenut qed jittenta jressaq eċċezzjoni ulterjuri fil-mertu tal-każ fortuitu naxxenti mid-diskrepanzi li rriżultaw bejn il-pjanti u l-bdil fl-allenjament. Din l-eċċezzjoni mhix waħda perentorja iżda tirrigwarda l-mertu. Ma jistax jingħad li din kienet xi eċċezzjoni li ma setgħetx titqajjem ħlief f'dan l-istadju meta l-fatti kienu li kienu u l-intervenut, li mhux parti fil-kawża, jista' biss iqajjem kwistjonijiet permissibbli fl-istadju li hu jkun daħal fil-proċeduri. F'dan l-istadju ma hemmx raġuni skond l-artikolu 728 u 731 talKap. 12 għaliex eċċezzjoni ulterjuri fil-mertu għandha titħalla titqajjem, meta l-konvenut stess li kellu interess ma qajjimhiex meta kellu kull opportunita' fl-istadju li kien għadu miftuħ għalih li jqajjem eċċezzjonijiet ulterjuri kif jispeċifika anki l-artikolu 158(11) u din l-eċċezzjoni setgħet titqajjem minnu;*

….

"*In kwantu pero' għall-eċċezzjoni dwar l-interess ġuridiku talatturi, din hi eċċezzjoni li minn natura tagħha, jekk ġustifikata tistronka l-azzjoni nfisha fil-konfront tal-konvenut u b'konsegwenza kull effett li jista' jkollha fuq l-intervenuti li huma partijiet intimament interessati fl-eżitu tal-proċeduri billi tolqot il-proprjeta' li huma akkwistaw. Tali eċċezzjoni tista' titqajjem fi kwalunkwe stadju u għalhekk din il-Qorti qed tippermettiha…..*";

Il-Qorti għamlet dan ir-*rapportage* dettaljat ta' ċitazzjoni ġurisprudenżjali biex jiġi mifhum eżatt dana l-istitut u kif jista u għandu jkun l-intervent ta' kull minn hu permess jintervjeni *in statu et terminis*.

Illi magħmula tali kunsiderazzjonijiet tagħraf ukoll illi *ex admissis* ir-rikorrenti Kamra kienet ikkonsultata fuq emmendi u tibdiliet proposti. Oltre hekk ma tistax ma tifhimx illi anke l-għan ta' l-istess Kamra kif stipulat mill-liġi tqegħda f'posizzjoni ta' interess dirett u ġuridiku fl-eżitu ta' dawn il-proċeduri n kwantu żġur jimpattaw fuq il-professjoni nnifisha kif ben elenkaw l-atturi fil-premessi tagħhom stess. Qajla jista jiġi argumentat mod ieħor meta wieħed iqies l-iskop tal-Kamra ta' l-Inġiniera, irrelevanti ma liema parti f'dan il-litigju għandha aktar simpatija, argument dan imressaq mill-Union attriċi fir-risposta oppositorja tagħha.

Konsegwentement tilqa t-talba kif dedotta u qegħda tammetti li l-imsemmija Dr.Inġ.Daniel Micallef (108486M) u Inġ. Malcolm Zammit (31192M) f'isem u in rappresentanza taċ-Chamber of Engineers, ai termini ta' l-artikolu 960 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta bħala intervenuti *in statu et terminis* fil-proċeduri odjerni.

Spejjez ta' dan a karigu ta' l-atturi MAPE

Onor. Miriam Hayman
Imħallef.

Amanda Cassar
Dep.Reg